

VITENSENTERET

49 SKJELETTET

49.1 Beskrivelse

Bildet under viser hvordan modellen tar seg ut slik den står i utstillingen.

49.2 Oppgaver

Her har vi hengt opp et skjelett som viser alle knokler og bein i kroppen.

Hvilken funksjon tror du skjelettet har?

Hvordan er det bygd opp?

Kan du gjette hva som er det minste og hva som er det største beinet i kroppen?

49.3 Experimentarius forklarer

Skjelettets viktigste oppgave er å støtte opp kroppen. Det gir feste for musklene, slik at knoklene kan beveges og du kan gå omkring.

Knoklene er bygd opp av et steinlignende mineral. Knoklene er også kroppens kalklager. Hvis vi får for lite kalk i kosten, begynner kroppen å tære på kalken fra skjelettet. Da kan knoklene bli sprø og svake.

VITENSENTERET

Skjelettet består av forskjellige knokkeltyper. I armene og beina har vi lange knokler. I fingrene og tærne har vi korte knokler. Enkelte deler av kroppen er omgitt av et beskyttende lag med flate knokler. Kraniet som beskytter hjernen er ett eksempel på slike, og bekkenet som beskytter underlivet er et annet eksempel. I hendene og føttene finnes noen nesten firkantete knokler som gir ekstra støtte og fyller opp tomrommet mellom andre knokler. Disse kalles uregelmessige knokler.

Midt nedover ryggen har vi en ryggrad eller ryggsøyle. Den består av 33 spoleformede ryggvirvler. De er hule og beskytter ryggmargen som er inni. Ryggsøyla består av nakkevirvler, brystvirvler, lendevirvler og korsvirvler. Hvis man brykker ryggen eller nakken slik at ryggmargen med alle sine viktige nerver blir skadet, kan man bli lam i deler av kroppen.

Det minste beinet i kroppen er et bein i øret som kalles “stigbøylen” (se øremodellen), og det største beinet er lårbeinet.